

EVINY FORNYBAR AS
Postboks 7050
5020 BERGEN

Vår dato: 29.04.2024

Vår ref.: 201004327-118 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE gir forlenget byggefrist for overføring av Tverrelvi og Muggåselvi til Evanger kraftverk i Voss herad i Vestland

Vi viser til søknad fra Eviny Fornybar AS datert 22.02.2024 om forlenget byggefrist for overføring av Tverrelvi og Muggåselvi til Evanger kraftverk i Voss herad.

Bakgrunn

Eviny fikk konsesjon til overføring av Tverrelvi og Muggåselvi til Evanger kraftverk ved Kgl. res. av 01.03.2019. Det følger av vassdragsreguleringsloven § 15 og post 4 i vilkårene at byggearbeidene må påbegynnes innen fem år fra konsesjonen ble gitt og fullføres innen ytterligere fem år. NVE har fått delegert myndighet, jf. FOR-2021-06-30-2314, til å kunne forlenge fristen.

Søknad

I søknaden ber Eviny om utsatt frist for oppstart med 5 år, og tilsvarende forlengelse av frist for ferdigstilling av tiltakene. Regulanten opplyser at årsaken til at de har søkt om fristutsettelse, er at overføringen så langt ikke har vært lønnsom med dagens teknologi. Eviny vil fortsette dialog med entreprenører for å finne teknisk/økonomiske gjennomførbare løsninger, men trenger mer tid på dette.

Søknaden om forlenget byggefrist ble sendt NVE innen den opprinnelige fristens utløp.

Høring

Søknaden om forlenget byggefrist har vært sendt til Voss herad, Statsforvaltaren i Vestland, Vestland fylkeskommune og Villreinnemnda for Nordfjella, Fjellheimen og Raudafjell for uttale med frist 15.04.2024. NVE har mottatt følgende merknader til søknaden om forlenget byggefrist:

Statsforvaltaren i Vestland uttaler følgende i brev til NVE den 03.04.2024:

«Statsforvaltaren har ikkje avgjerande merknader til søknaden om utsett byggjefrist for overføring av Tverrelvi og Muggåselvi til Evanger kraftverk.»

Vi viser til høyringa av søknad om utsett byggjefrist for overføring av Tverrelvi og Muggåselvi til Evanger kraftverk. Bakgrunnen for søknaden er økonomiske utfordringar med utbygginga. NVE ønskjer tilbakemelding dersom det har oppstått nye høve som kan ha noko å seie for konsesjonen sidan saken blei handsama i 2019.

Våre merknader

Det er som kjent gjennomført årlege fiskeribiologiske undersøkingar i vassdraget dei seinare åra, i prosjektet Vossolaksen FOU. Vi kjenner ikkje til andre nye naturregistreringar i reguleringspåverka område. Nyleg oppdatert bestandsvurdering for villreinbestanden i Fjellheimen ut frå kriteria i kvalitetsnormen for villrein, viser at bestanden er klassifisert med dårleg (raud) kvalitet (NINA rapport 2372, desember 2023). Vi legg til grunn at villreinnemnda, som òg har fått saka på høyring, melder frå om eventuelt anna nytt om villreinen. Vi har vidaresendt søknaden om utsett byggjefrist til Miljødirektoratet, då dei har ansvaret for anadrom fisk i høyringssaker etter avtalt arbeidsdeling innan miljøsektoren».

Vestland fylkeskommune har følgende oppsummering av sin uttalelse i brev til NVE den 12.04.2024:

«Oppsummert administrativt innspel frå Vestland fylkeskommune

Handsaminga av utsetjingssøknaden må sjåast i samanheng med revisjonen av konsesjonsvilkåra for Evanger kraftverk.

Regionale planar for fornybar energi, klima og vassforvaltning i Vestland er vedtekne sidan det vart gjeve konsesjon. Det er viktig at søkjar og energimynde er oppdaterte på planane. Det er òg viktig at søkjar set seg inn i den ferske stortingsmeldinga om villrein og nyleg oppdatert bestandsvurdering for villreinbestanden i Fjellheimen. Vestland fylkeskommune held fram at dei nye «teknisk/økonomiske gjennomførbare løysningar» som Eviny arbeider med ikkje må føre til auka konflikt med dei definerte kulturminneverdiar i området. Ut over dette har me ikkje merknader vedkomande kulturminneverdiar.

Kommunen har sidan gjeve konsesjon gjennomført kartlegging av friluftsområde, som syner at øvre del av begge elver er viktig for friluftsliv. Øvre del av Tverrelvi har etter Miljødirektoratets rettleiar M-98-2013 fått verdien Viktig friluftslivsområde, mens øvre del av Muggåselvi har fått verdien Svært viktig friluftslivsområde.

Kunnskapsgrunnlaget må oppdaterast med dei nye kartleggingane og det bør difor gjerast ein ny vurdering av friluft og reiseliv opp mot andre samfunnsmessige forhold. Vossolaksen slit og meir kaldt vatn gjennom Evanger kraftverk kan påverka enno meir til seinare vekst av smolt i Bolstadelva. Denne problemstillinga er forsterka sidan det vart gjeve konsesjon».

NVEs vurdering

En søknad om forlenget byggefrist innebærer ikke at det blir gjort en ny samlet vurdering av fordeler og ulemper ved tiltaket, slik det ble gjort i behandlingen av den opprinnelige konsesjonssøknaden. I saksbehandlingen skal NVE bare vurdere om det har oppstått nye eller endrede forhold siden konsesjonstidspunktet. Dersom det kommer frem ny vesentlig

informasjon, kan NVE avslå en søknad om forlenget byggefrist. Et sentralt moment i vurderingen vil være om det kan settes nye vilkår som kan avbøte ulempene. Etablert forvaltningspraksis, understøttet av forarbeidene til vannressursloven og den reviderte vassdragsreguleringsloven, tilsier likevel at det har vært forutsatt at det skal praktiseres lempelighet ved fristforlengelser.

NVE har mottatt høringsuttalelser fra Statsforvaltaren i Vestland og Vestland fylkeskommune. Ingen av disse hadde avgjørende merknader til søknaden, men begge henviser til oppdatert kunnskap og planer som er kommet til etter konsesjonen ble gitt i 2019 og som de mener både Eviny og NVE bør ta med seg videre. Dette gjelder bl.a. regional plan for fornybar energi 2023-2035 og regional plan for klima 2022-2035, begge for Vestland, samt regional plan for vannforvaltning for Vestland vannregion 2022-2027. NVE mener det ikke foreligger vesentlig ny informasjon i disse planene som ikke ble vurdert under konsesjonsbehandlingen.

Vestland fylkeskommune mener også at behandlingen av søknaden om utsatt byggefrist må sees i sammenheng med revisjonen av konsesjonsvilkårene for Evanger kraftverk med eventuelle nye krav i reglementet for drift og minstevannføring. Det henvises både til Vossolaksen og Eksolaksen, som de mener begge sliter under dagens betingelser. NVE har nå revisjonssaken for Evanger kraftverk til behandling hvor både overføringen av de to bekkene rundt Kvandalsvatnet og overføringen av deler av Tverrelva og Muggåselva inngår, selv om de ikke er bygget enda. En vurdering av utsatt byggefrist sees derfor i sammenheng med vilkårsrevisjonen.

Vestland fylkeskommune opplyser om at status for kulturminneverdiene ble godt dokumentert og vurdert i sammenheng med konsesjonsbehandlingen før 2019. De ser det som viktig at eventuelle nye løsninger på utbyggingen i Mokedalen ikke medfører øket konflikt med de definerte kulturminnene i området. NVE minner om gjeldende kulturminnevilkår i konsesjonen og at dette skal overholdes.

Vestland fylkeskommune mener kunnskapsgrunnlaget på tema friluftsliv og reiseliv fra 2011 og som lå til grunn for gitte konsesjon i 2019, er utdatert. Kunnskapen bør oppdateres med de siste data om kartlagte og verdsatte friluftslivsområder gjort etter Miljødirektoratets rettleiar M-98-2013. I Miljødirektoratets kartportal fremgår det at øvre del av Tverrelvi har fått verdien «*Viktig friluftslivsområde*» (stort turområde uten tilrettelegging), mens øvre del av Muggåselvi har fått verdien «*Svært viktig friluftslivsområde*» (stort turområde uten tilrettelegging). Fylkeskommunen hevder også at det har skjedd store endringer i reiselivet siden 2011, med større vekt på natur- og friluftsbasert reiseliv og at det derfor bør gjøres en ny vurdering for disse temaene og som må veies opp mot andre samfunnsmessige forhold.

NVE merker seg innspillet om friluftsliv og reiseliv. Samtidig minner vi om at dette ble behandlet i konsesjonssaken hvor bl.a. temaer som områdets preg av urørthet i forhold til friluftslivsinteresser og bruk av Tverrelvi som lokalitet for elvepadling ble diskutert og vurdert. Selv om områdene har fått oppgradert status som viktige friluftslivsområder og reiselivet etterspør slike områder i økende grad, mener NVE dette ikke gir grunn for å ikke

kunne forlenge byggefristen. NVE merker seg også at de kartlagte friluftslivsområdene ligger i randsonen av Fjellheimen villreinområde og er også delvis overlappende med dette området, noe som også kan fremkalle interessemotsetninger villrein versus friluftsliv.

Et tema som begge høringspartene trekker fram, er villrein. Villreinen i Fjellheimen var et meget viktig tema under konsesjonsbehandlingen før 2019 og er et viktig tema i pågående vilkårsrevisjon. NVE er enig i at villreinen nå har fått enda mer fokus og at det er kommet til ny kunnskap. I 2021 kom villreinen med på rødlista for arter og er nå vurdert som nær truet. Villreinområdet Fjellheimen fikk i 2023 klassifiseringen «Dårlig» etter kriteriene for Kvalitetsnorm for villrein. Helhetsvurderingen ble satt til dårlig på bakgrunn av at delnorm 1 (bestandsforhold) og 3 (leveområde og menneskelig påvirkning) ble satt til dårlig kvalitet, mens delnorm 2 (lavbeiter) fikk middels kvalitet. Fjellheimen oppfyller derfor ikke kvalitetsnormens mål om minimum middels kvalitet. I 2024 kom også en egen stortingsmelding om villreinen som bl.a. skisserer mål for videre arbeid med forvaltningen av alle de 24 villreinområdene i Norge.

NVE har vurdert den nye kunnskapen og merker seg at det har tilkommet noe mer detaljer omkring utbredelsen av trekkveier og kalvingsområder innenfor influensområdene til de konsesjonsgitte prosjektene fra 2019. Vi anser likevel ikke de nye opplysningene som så avvikende i forhold til tidligere kunnskap om villreinen at det er grunn til å endre på vedtak eller vilkår. I konsesjonene fra 2019 ble det satt strenge vilkår til avbøtende tiltak og til utarbeidelse av detaljplaner i samråd med villreinnemnda og villreininteressene i området. NVE presiserer viktigheten av disse vilkårene i og med at fokuset på villrein som verdifull art er økende.

NVE har også foretatt søk i Naturbase og Artskart. Vi kan ikke se at det foreligger ny informasjon som tilsier at søknaden om forlenget byggefrist bør avslås.

NVEs vedtak

NVE kan ikke se at det foreligger ny informasjon som tilsier at søknaden om forlenget byggefrist for overføring av Tverrelvi og Muggåselvi til Evanger kraftverk bør avslås. I medhold av vassdragsreguleringsloven § 15, forlenges byggefristen med inntil fem år, til 01.03.2029.

Merknader til konsesjonsvilkårene

NVE vil spesielt bemerke de tidligere gitte vilkår om avbøtende tiltak i forhold til kulturminner og villreinen og viktigheten av at disse blir overholdt.

Vilkårene for øvrig er de samme som i tillatelsen av 01.03.2019.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Med hilsen

Carsten Stig Jensen
konsesjonsansvarlig

Brit Torill Haugen
fagleder

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

EVINY FORNYBAR AS

Kopimottakerliste:

Villreinnemnda for Nordfjella, Fjellheimen og Raudafjell
STATSFORVALTAREN I VESTLAND
VESTLAND FYLKESKOMMUNE
VOSS HERAD

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	<p>Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.</p> <p>Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket</p>
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	<p>Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.</p>
Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skrive hvilket vedtak du klager på.• Skrive hvilket resultat du ønsker.• Opplyse om du klager innenfor fristen.• Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. <p>I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.</p>
Du kan få se dokumentene i saken	<p>Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.</p>
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan.</p> <p>Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	<p>Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.</p>
Hvem kan klage på vedtaket?	<p>Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.</p>
Hvor skal du sende klagen?	<p>Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no.</p> <p>NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.</p>

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.